

با ترجمه عموی

خیانت به سوسیالیسم

در تهران منتشر شد

"خیانت به سوسیالیسم" نوشته "روجر کی ران" عضو رهبری حزب کمونیست آمریکا و اتحادیه های کارگری خودمختار و "توماس کانن" اقتصاددان امریکائی در تهران و از سوی نشر "اشاره" منتشر شد.

کتاب در 454 صفحه توسط محمدعلی عموی ترجمه شده و همانگونه که از اسم آن معلوم است، موضوع مورد بررسی آن دلایل فروپاشی اتحاد شوروی و نتایج آن برای قرن بیست و یکم است. از نظر نویسندگان تفسیر فروپاشی اتحاد شوروی حامل نبردی است برای آینده. جنبش کارگری و جوانان اگر سوسیالیسم را ناممکن تلقی کنند به زحمت فراتر از خواست های محدود اقتصادی، اعتراض های اخلاقی، آنارشستی یا نهیلیستی خواهند رفت و حاصل کار به زحمت می تواند بیش از این باشد. این کتاب به بررسی دو جریان عمده که در مجادلات شوروی بر سر ساختن سوسیالیسم وجود داشت می پردازد و بحث را بر این نکته متمرکز کرده که هر زمان که شرایط و مقتضیات ویژه ای فراهم آید، کمونیست ها چگونه می بایست سوسیالیسم را بسازند؟

در بخش دیگری از کتاب دلایل اساسی تغییر جهت سیاست های گورباچف و پایه های مادی آن تحلیل می شود. پس از آن مسائل و مشکلات اقتصادی، سیاسی و بین المللی که جامعه ی شوروی دهه 1980 را رنج می داد مورد توجه قرار می گیرد. در ادامه، اثرات زیانبار تغییر سیاست های گورباچف در سال های 1987 و 1988 که منجر به گسیخته شدن نظام شوروی می شود بررسی شده است و در پایان بحثی درباره ی اهمیت فروپاشی اتحاد شوروی.

به باور نویسندگان کتاب، سوسیالیسم اتحاد شوروی مسائل و مشکلات فراوانی داشت (که در کتاب به آنها پرداخته می شود) و یگانه نظام سوسیالیستی قابل تصور را تشکیل نمی داد. با این همه، جوهر سوسیالیسم را، آنگونه که مارکس تعریف کرده است، در خود داشت. اما بر این نکته نیز تاکید می کنند که تلاش برای درک فروپاشی شوروی حتی مهم تر از ارزیابی آن چیزی است که از دست رفته است.

اینک در توهمی در هم شکسته، اندیشه برخورداری از صلح پس از جنگ سرد محو و نابود شده است. به جای کاهش بودجه نظامی، بوش و دیگر رهبران آمریکا سراسیمه به جستجوی توجیه افزایش هزینه های تسلیحات نو هستند. کشورهای یاغی و بنیادگرایی اسلامی اکنون دلائل این افزایش هزینه شده اند. حمله به مرکز تجارت جهانی این توجیه را به دست آنان داد. جنگی بی پایان علیه تروریسم بین المللی. اینها برای بسیاری تعبیرهای پیروزمندانه از فروپاشی اتحاد شوروی را بی رنگ کرده است و مهر باطل بر پیشانی شبه تئوری هایی چون "پایان تاریخ" فوکویاما نهاده است.

در پیشگفتار کتاب از زبان فیدل کاسترو می خوانیم "وجود اتحاد شوروی همان قدر مطمئن و حتمی بود که سر برآوردن خورشید در سپیده صبح. زیرا، آنچنان کشور محکم، قدرتمند و توانایی بود که از آزمون های بس دشواری به سلامت گذشته بود".